

JAVNO PREDUZEĆE	Upisano u Registrat Kantonatnog suda u Zenici pod brojem I-9014, Rješenje br. U/I 916/04
ID broj:	4218431050005
PDV Broj:	218431050005
Transakcijski računi:	Por. br.: 05072148
Union banka d.d. Sarajevo	1020320000013296
ASA Banka d.d. Sarajevo	134030000062287
Unicredit Bank d.d. Mostar	3384202214508407
Raiffeisen BANK d.d BiH	1610550016400016

PRAVILNIK O ZAŠТИTI NA RADU

JP „ŠPD ZDK“D.O.O. ZAVIDOVICI

JAVNO PREDUZEĆE	Upisano u Registar Kantonalnog suda u Zenici pod brojem I-3014, Rješenje br. 1/1 9/16/04
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA	ID broj: 4218431050005
d.o.o. ZAVIDOVIĆI	PDV Broj: 218431050005 por. br.: 05072148
JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići	Transakcijski računi:
	Union banka d.d. Sarajevo 1020320000013296
	ASA Banka d.d. Sarajevo 1340300000062287
	Unicredit Bank d.d. Mostar 3384202214508407
	Raiffeisen BANK d.d BiH 1610550016400016

Na osnovu člana 87. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 79/20), člana 18. Statuta Javnog preduzeća, Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o Zavidovići („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 12/17), prijedloga Uprave društva i akta o provedenim konsultacijama sa Sindikalnim odborom JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, broj: SIN-18/21 od 27.12.2021.godine, Nadzorni odbor na svojoj 6 (šestoj) vanrednoj sjednici održanoj dana 28.12.2021.godine donosi

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU
JP „ŠPD ZDK“D.O.O. ZAVIDOVIĆI**

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se prava, obaveze i odgovornosti JP „ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići (u daljem tekstu: Poslodavac) i radnika u vezi sa organizacijom zaštite na radu, oposobljavanje radnika za siguran rad, zdravstveni pregledi, radna mjestra sa povećanim rizikom, sredstva i uslovi rada, lična zaštitna sredstva i oprema i druga pitanja od značaja za provođenje i unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu i zaštite radnog okoliša i materijalnih dobara u JP „ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima donesenim na osnovu zakona, u cilju sprečavanja povreda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom kod poslodavca u okviru registrovane djelatnosti.

Član 2.

Zaštita na radu u smislu ovog pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti koje se organizuju i provode u cilju stvaranja uslova koji obezbjeduju sigurnost na radu, prevenciju, sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja radnika i drugih lica na radu i u vezi sa radom kod Poslodavca.

Član 3.

Odredbe ovog pravilnika se primjenjuju na sve radnike JP „ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići, bez obzira na oblik zasnivanja radnog odnosa i dužinu trajanja radnog odnosa, osobe koje su na stručnom osposobljavanju, učenici i studenti na praktičnoj nastavi, osobe koje obavljaju volonterski rad i druge osobe koje se zateku u radnom okolišu radi obavljanja određenih poslova, ako je o njihovom prisustvu upoznat Poslodavac.

Poslodavac je dužan da osigura sigurnost i zaštitu na radu licima iz stava 1. ovog člana.

U slučaju da se kod Poslodavca na obavljanju poslova nalaze osobe na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju, sigurnost i zaštitu na radu dužna je da im osigura obrazovna ustanova.

U slučaju da se kod Poslodavca na obavljanju poslova nalaze osobe koje sudjeluju u javnim radovima, sigurnost i zaštitu na radu dužan je da im osigura organizator radova.

Član 4.

Za provođenje zaštite na radu u skladu sa odredbama ovog pravilnika, zakona i pratećih propisa iz oblasti zaštite na radu, u obavljanju poslova i radnih zadataka iz djelokruga svog radnog mjeseta odgovorni su : direktor, rukovodilac organizacione jedinice, radnik kome su povjereni stručni poslovi zaštite na radu, rukovodilac službe u okviru koje se obavljaju poslovi zaštite na radu , svi radnici , te sva druga lica koja se zatreku u radnom okolišu radi obavljanja određenih poslova.

Član 5.

U provođenju zaštite na radu Poslodavac se savjetuje sa radnicima o pitanjima sigurnosti i zaštite na radu putem povjerenika za zaštitu na radu kojeg biraju i imenuju radnici kao svog predstavnika.

Član 6.

Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i obaveza propisanih ovim pravilnikom čini težu povredu radne obaveze.

Postupak za utvrđivanje povrede propisanih odredbi, vodenje odgovarajućih postupaka i izricanje mjera vrši se prema odredbama važećih normativnih akata JP.“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići.

Član 7.

Mjere zaštite koje provodi Poslodavac i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzročiti finansijske obaveze.

Poslodavac ne može dati finansijsku ili drugu naknadu radnicima u zamjenu za ispunjavanje zahtjeva standarda sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 8.

Terminologija koja se koristi u ovom pravilniku, a ima rodno značenje, koristi se neutralno i odnosi se jedнако na ženski i muški rod.

II - ORGANIZACIJA POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Član 9.

Zaštitu na radu u JP.“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići organizuje Služba zaštite i osiguranja putem stručnog objekta za zaštitu na radu koji ispunjava uslove propisane posebnim pravilnikom i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta.

Stručno objekt za zaštitu na radu čine Tehnolog zaštite na radu i referenti za zaštitu na radu i zaštitu od požara koji se u organizacionim jedinicama preduzeća određuju u skladu sa potrebama tehničko-tehnološkog procesa rada, broju radnika, opasnostima i rizicima po zdravlje.

Član 10.

Stručno osoblje za zaštitu na radu ima obavezu da :
a) učestvuje u izradi akta o procjeni rizika,
b) učestvuje u izradi prijedloga internog akta o zaštiti na radu,
c) izrađuje plan i program mjera zaštite na radu,

- d) nadzire primjenu mjera zaštite na radu,
e) pruža stručnu pomoć poslodavcu u provođenju i unapređenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
f) izrađuje uputstva za siguran rad,
g) prati i organizuje periodične preglede sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite,
h) prati i organizuje periodične preglede hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnoj okolini,
i) prati i organizuje periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom,
j) priprema i organizuje osposobljavanja radnika za siguran rad,
k) prati stanje i izvještava poslodavca o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
l) analizira uzroke povreda na radu i profesionalnih oboljenja u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada, na osnovu čega predlaže mjere za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,

- m) savjetuje poslodavcu u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
n) sarađuje sa poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
o) sarađuje sa nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu,
p) sarađuje sa povjerenikom za zaštitu na radu u skladu zakonom,
q) zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravje radnika, te da o tome u pisanim obliku obavijesti poslodavca i povjerenika za zaštitu na radu.

Član 11.

Poslovi zaštite na radu u JP.“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići se obavljaju primjenom utvrđenih mjera na osnovu Akta o procjeni rizika u oblastima rada, odnosno uslovima rada na svim radnim mjestima.

Član 12.

Poslodavac donosi godišnji plan i program mjera kojim se konkretnizuju zadaci neophodni za provođenje poslova zaštite na radu, utvrđuju rokovi, nosioci izvršenja zadataka i određuju potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Plan se utvrđuje i donosi najkasnije do 30.11. za narednu godinu.

Godišnjim Planom i programom mjera se utvrđuju i planiraju :

- a) edukacije i ospozobljavanja radnika za siguran rad,
b) edukacije iz oblasti prve pomoći i zaštite od požara,
c) ljekarske preglede,
d) nabavke ličnih zaštitnih sredstava i opreme,

- e) periodična ispitivanja radne okoline, sredstava rada i opreme,
- f) godišnje interne preglede radnih prostorija, sredstava i opreme koji ne podliježu obaveznim pregledima a s ciljem pravovremenog utvrđivanja nedostataka i sanacije (npr. stanje u kome su ograde, ljestve, općenito stanje radnih prostorija...)
- g) sve druge mјere koje poboljšavaju uslove rada i zaštite na radu.

III - PRAVA I OBAVEZE

Prava i obaveze radnika

Član 13.

Radnici i ostala lica nabrojana u članu 3. ovog Pravilnika imaju pravo na sigurne i zdrave uslove rada, radni okoliš i sredstva rada koja s obzirom na prirodu posla moraju biti sigurna za radnike i njihovo zdravlje.

Radnici i ostala lica nabrojana u članu 3. ovog Pravilnika imaju obavezi:

- a) obavljati posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenoj obuci, tako da ne izlažu sebe ili druge osobe, na koje mogu ujечati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalne bolesti,
- b) pridržavati se utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u skladu sa važećim propisima i ovim Pravilnikom,
- c) pravilno upotrebljavati sredstva za rad i opremu, opasne materijele i druga sredstva u skladu sa uputama proizvođača i uputama za siguran rad koja daje poslodavac,
- d) pravilno upotrebljavati sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodijeljena i vratiti ih nakon upotrebe na mjesto na kojem se čuvaju,
- e) ne smiju samovoljno isključiti, modificirati, promjeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne stroj, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
- f) odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca i radnika ovlaštenog za poslove zaštite na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravданa sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje, kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
- g) odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca i radnika ovlaštenog za poslove zaštite na radu o ozljedama,
- h) saradivati sa poslodavcem i stručnim osobljem za zaštitu na radu u provođenju mјera ili zahtjeva koje je naredio ovlašteni inspekcijski organ ,
- i) saradivati sa poslodavcem i stručnim osobljem za zaštitu na radu u provođenju mјera koje će obezbijediti da radni okoliš i uslovi rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mјesta,
- j) obavijati periodične preglede u terminima po zahtjevu poslodavca,
- k) davati sve podatke i informacije koje traže ovlašteni inspekcijski organi

Obaveze JP "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidovići

Član 14.

JP "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidovići prilikom organizovanja rada i radnog procesa , prije početka, u toku rada kao i kod svake izmjene tehnološkog procesa , primjenom metoda kojima se osigurava najveća moguća sigurnost i zaštita na osnovu važećih propisa, dužno je:

- a) organizovati poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,

- b) izvršiti procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrditi poslove sa povećanim rizikom na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o zaštiti na radu i propisima donesenim na osnovu zakona,
- c) omogućiti radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) osigurati da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja s radnicima i njihovim povjerenicima za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uslova rada i radnog okoliša,
- e) osposobljavati radnike za siguran rad,
- f) osiguravati radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- g) osiguravati periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i poduzimati mјere za sprečavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih bolesti radnika,
- h) osiguravati periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu u skladu sa tehničkim standardima i važećim propisima
- i) osiguravati periodične preglede ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških stetnosti i mikroklime u radnom okolišu u skladu sa važećim propisima,
- j) osiguravati periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podlježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim ovim Pravilnikom
- k) provoditi mјere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- l) provoditi mјere osiguranja prve pomoći,
- m) obavještavati nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, težoj ozljedi, profesionalnoj bolesti, svakoj pojavi ili bolesti koje pogadaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- n) obavještavati nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata.

IV - ELABORAT O UREĐENJU RADILIŠTA

Član 15.

Prije početka radova na radilištu u šumarstvu, kao i izvođenju radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu ili rekonstrukciji objekata, Poslodavac mora izraditi elaborat o uređenju radilišta u skladu sa važećim propisima i dužan je osigurati izvođenje radova prema tom elaboratu i tehničkoj dokumentaciji projekta.

Član 16.

Elaborat izrađuju stručna lica, inženjeri šumarstva na osnovu projekta za izvođenje radova u šumarstvu tako da svaki elaborat ima svoju specifičnost u odnosu na sve projektovane faze i načine izvođenja radova a koje mogu predstavljati neposrednu opasnost za radnike.

Elaborat o uređenju radilišta je sastavni dio svakog projekta o izvođenju radova.

Član 17.

Elaborat o uređenju radilišta je projekt svih zaštitnih mјera koje je potrebno provoditi od početka do završetka radova na radilištu.

Elaborat sadrži mjere sigurnosti i zaštite u skladu sa projektom o izvođenju radova koje se određuju u skladu sa specifičnostima konkretnog projekta i mogu biti:

1. Obезbjedjenje radilišta od prisustva nezaposlenih lica na mjestima sječe stabala i drugih poslova vezanih za šumsku proizvodnju (posebnim oznakama, zvučnim signalom ili prisustvom dežurnog radnika),
2. Način rada pri obaranju stabla,
3. Određivanje mjesto,prostora,razmještaja i uskladištanja trupaca,oblovinje,ogrevnog i drugog drveta,
4. Postupak i način utovara i istovara drvnih sortimenata i drugih materijala,
5. Određivanja mesta,prostora i načina razmještaja građevinskog materijala,
6. Izgradnja i uređenje objekata i prostora za čuvanje opasnih materijala (naftni derivati), eksploziv,kapisle,filiji i dr.),
7. Način prenošenja i upotreba naftnih derivata ,eksplozivnih materija i hemijskih sredstava za zaštitu šumskog bilja i drvnih sortimenata na radilištu,
8. Način obilježavanja i obezbjeđenja opasnih zona na radilištu,
9. Mjere i sredstva protupožarne zaštite na radilištu,
10. Određivanje oruđa za rad i mehanizovani pogon,stičnih zaprega i njihov smještaj na radilištu,
11. Uređenje električnih instalacija za pogon i osvjetljenje na šumskim radilištima,
12. Način zaštite radnika od pada sa visine,
13. Određivanje poslova odnosno radnog zadatka sa posebnim uslovima rada,vrste i količine potrebnih sredstva i opreme za ličnu zaštitu,
14. Mjere bezbjednosti za vrijeme sječe stabala u blizini prometnih puteva,
15. Način organizovanja hitne dojavne službe i službe za pružanje prve pomoći i hitne medicinske pomoći na radilištu,
16. Način organizovanja smještaja i ishrane ili prevoza radnika na rad i sa rada,
17. Druge mjere neophodne za zaštitu radnika na radu

Član 18.

Ako se radovi na radilištu izvode duže od 7 dana Poslodavac je dužan prijavu radova i elaborat dostaviti nadležnoj inspekciji najmanje 8 dana prije početka rada na radilištu.

Član 19.

Ako dva ili više poslodavaca koriste isto radilište u izvođenju radova po projektnoj dokumentaciji, svaki od njih ima obavezu i odgovoran je za provođenje mjera zaštite na radu.

Ako je pri izvođenju tih radova glavni izvođač ili investor JP."ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidović, dužan je pismeno upozoriti drugog izvođača na obavezu provođenja mjera zaštite na radu i osigurati jedinstveni elaborat o uredjenju radilišta

V- OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA SIGURAN RAD

Član 20.

Poslodavac će osposobljavati radnike za siguran i zdrav rad kod zasnavanja radnog odnosa, premještanja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad kao i kod promjene procesa rada koji može prouzročiti promjenu mjera za siguran i zdrav rad u skladu sa Aktom o procjeni rizika za svako radno mjesto.

Član 21.

Radnik ne može biti raspoređen na samostalno obavljanje poslova radnog mјesta za koje zaključuje ugovor o radu prije nego bude ospособljen za siguran i zdrav rad na tom radnom mjestu i dobije odgovarajuću potvrdu nadležne službe o ospособljenosti iz oblasti zaštite na radu.

Član 22.

Radnicima je zabranjeno da rade poslove i koriste sredstva i opremu za rad, odnosno da zamjenjuju radnika na poslovima za koje nisu ospособljeni, koji im nisu povjereni i poslove za koje nisu stručni.

Član 23.

Ospособljavanje radnika se vrši teorijski i praktično na osnovu Programa o ospособljavanju radnika koji utvrđuje Služba za zaštitu i osiguranje u skladu sa Aktom o procjeni rizika, primjenama i promjenama tehnologija, sredstava rada i procesa rada.

Član 24.

Teoretsko ospособljavanje i provjeru znanja radnika vrši komisija koju čini rukovodilac Službe za zaštitu i osiguranje, tehnolog zaštite na radu i referent zaštite na radu i zaštite od požara iz organizacione jedinice u kojoj će radnici obavljati poslove.

Član 25.

Programom ospособljavanja se utvrđuje proces obuke tako da se radnik upozna sa:

- a) tehničko-tehnološkim procesom i organizacijom rada, pravilima sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u cijelini, a posebno na poslovima svog radnog mјesta,
- b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe štetnih materija,
- c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mјere previđaju i provode,
- d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i odgovarajuće opreme i sredstava lične zaštite kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojim se služi pri radu,
- e) pravima i dužnostima u provođenju zakona o zaštiti na radu, propisa i mјera zaštite na radu i poslijedicama zbog nepridržavanja tih propisa i mјera,
- f) pružanjem prve pomoći,
- g) organizacijom sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- h) korištenjem protivpožarnih aparata i osnovama zaštite od požara

Član 26.

Teoretski dio obuke se obavlja putem predavanja koje organizuje i provodi stručno osoblje za zaštitu na radu i pismene provjere radnika, odnosno svih lica iz člana 3. ovog Pravilnika.

Nakon pismene provjere radnika nadležna služba izdaje odgovarajuću potvrdu o teoretskoj ospособljenosti radnika.

Potpiska o ospособljenosti radnika se evidentira u kadrovskoj evidenciji / ličnom dosjelu radnika i evidenciji koji vodi stručno osoblje za zaštitu na radu.

Član 27.

Nakon obavljene teoretske provjere radnik će uz nadzor neposrednog rukovodioca obaviti i praktični dio ospособljavanja na način da ga neposredni rukovodilac ili lice koje on odredi

(npr. poslovoda, brigadir..) praktično upozna sa načinom i uslovima rada, opasnostima i mjerama zaštite na poslovima radnog mjestu na koje se raspoređuje.

Neposredni rukovodilac ili lice koje on odredi je dužan pratiti radnika 30 dana i utvrditi da li je ovlađao poslovima i potrebnim mjerama zaštite te sačiniti detaljan izvještaj koji dostavlja nadležnoj službi kako bi se i praktična provjera evidentirala odgovarajućim aktom u kadrovskoj evidenciji / ličnom dosjeu radnika i evidenciji koji vodi stručno osoblje za zaštitu na radu.

Član 28.

Provjera teorijske i praktične sposobljenosti vrši se na radnom mjestu, u toku radnog vremena i ne smije izazvati troškove za radnika.

Stručno osoblje za zaštitu na radu termine provjere znanja zakazuje u koordinaciji sa rukovodiocima organizacionih jedinica na način koji ne remeti proces rada i proizvodnog procesa.

Član 29.

Periodične provjere sposobljenosti radnika iz oblasti zaštite na radu vrše se jednom u periodu od dvije godine za radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, osim ako se u postupku procijene rizika ne utvrdi potreba za kraćim rokom.

Periodične provjere sposobljenosti radnika iz oblasti zaštite na radu za radnike koji ne obavljaju poslove sa povećanim rizikom vrše se jednom u periodu od tri godine .

Član 30.

Lica koja na provjeri sposobljenosti iz oblasti zaštite na radu ne pokažu zadovoljavajući uspjeh (minimalno 90%) ne mogu nastaviti rad na poslovima tog radnog mesta sve dok se ne sposobne za siguran rad.

Za lica iz stava 1. ovog člana zakazuje se ponovna provjera znanja u roku do 60 dana, a do tada će se odgovarajućom odlukom rasporediti, po preporuci stručnog osoblja za zaštitu na radu, na manje opasne poslove za koje je lice pokazalo potrebnu sposobljenost.

Član 31.

Poslodavac svakom radniku prilikom zaključivanja ugovora o radu, uključujući i ostala lica iz člana 3. ovog Pravilnika, daje odgovarajuće pisane upute za siguran rad, koje se odnose na način rada, rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje treba poduzeti za oticanje ili smanjenje tih rizika na radnom mjestu.

Član 32.

Radnici su dužni da se u obavljanju radnih zadataka pridržavaju uputa za siguran rad.

Radnik obavezno potpisuje potvrdu o prijemu pisanih uputa koja se čuva u evidenciji koji vodi stručno osoblje za zaštitu na radu uz ostalu dokumentaciju radnika vezanu za zaštitu na radu.

VI - PRETHODNI I PERIODIČNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Član 33.

Poslodavac za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada utvrđuje uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.

Član 34.

Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta, što se utvrđuje na temelju ljekarskog uvjerenja izdatog od ovlaštenе zdravstvene organizacije odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika.

Član 35.

Ukoliko radnik u toku radnog odnosa kod Poslodavca, uslijed bolesti ili povrede izgubi određene zdravstvene i psihofizičke osobine koje mogu uticati na obavljanje njegovih radnih zadataka i poslova, kao i na njegovu sigurnost, sigurnost ostalih radnika i sredstava rada i objekata, dužan je o tome pismeno, uz prilaganje medicinske dokumentacije, obavijestiti neposrednog rukovodioca i radnika ovlaštenog za poslove zaštite na radu.

Član 36.

Poslodavac je dužan radniku koji obavlja poslove s povećanim rizikom, osigurati periodične ljekarske preglede jednom u periodu od 2 godine, a ostalim radnicima jednom u periodu od 3 godine.

Član 37.

Prilikom upućivanja radnika na periodični ljekarski pregled Poslodavac je obavezan ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi dostaviti podatke o poslovima s povećanim rizikom i navesti štetnosti i opasnosti kojima su radnici izloženi.

Član 38.

Radnik koji ne obavi periodični ljekarski pregled ne može nastaviti sa radom na poslu sa povećanim rizikom dok se ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti.

Radnik se u slučaju iz stava 1. ovog člana može rasporediti po preporuci stručnog osoblja za zaštitu na radu na manje opasne poslove, za koje ima potrebnu stručnu i zdravstvenu sposobljenost.

Radnik raspoređen na poslove sa povećanim rizikom koji odbija periodični ljekarski pregled čini težu povredu radne obaveze i sankcionisće se u skladu sa važećim aktima preduzeća.

Ako se u postupku periodičnog lječarskog pregleda utvrdi da radnik više ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac će radnika rasporediti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima i stručnoj spremi u skladu sa odredbama Zakona o radu, Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu.

VII-RADNA MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM - POSEBNIM USLOVIMA RADA

Član 39.

Poslovi, odnosno radni zadaci sa povećanim rizikom - posebnim uslovima rada su poslovi na kojima objektivno postoje povećane opasnosti od povrede na radu ili zdravstvenih oštećenja čije se štetno djelovanje na radnu sposobnost i zdravlje radnike ne može u potpunosti otkloniti zaštitnim mjerama.

Poslovi sa povećanim rizikom- posebnim uslovima rada utvrđuju se na osnovu Akta o procjeni rizika JP. „ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidović, koji sadrži opis procesa rada sa procjenom rizika od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za oticanje i smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru.

Član 40.

Poslodavac je dužan osigurati da pristup radnom mjestu s povećanim rizikom, na kojem prijeti neposredna opasnost od ozljeđivanja ili zdravstvenih oštećenja (trovanja, gušenja i sl.) imaju samo radnici koji osposobljeni za siguran i zdrav rad, koji su dobili posebne upute za rad na takvom mjestu, koji ispunjavaju zdravstvene uslove i koji su snabdjeveni odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu.

Član 41.

Poslove na radnim mjestima sa povećanim rizikom-posebnim uslovima ne mogu obavljati :

- radnici mlađi od 18 godina,
- žene ,
- radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću.

Član 42.

Poslodavac je dužan radi naknade štete, u skladu sa zakonom, posebno osigurati od rizika nesreće i ozljede na radu radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom.

VIII - SREDSTVA I USLOVI RADA

Član 43.

Poslodavac je dužan naručiti i staviti u upotrebu radnu opremu i sredstva rada koja ispunjava uslove za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu na način da proizvođač ili uvoznik sredstava i opreme obavezno izda odgovarajuću ispravu kojom se dokazuje da proizvodi odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te uz radnu opremu dostavi upute za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u BiH.

Član 44.

Sredstva za rad koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu Poslodavac će upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu (upotreblju dozvolu) ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova kojom se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju važećim propisima.

Član 45.

Periodične pregledе i ispitivanja sredstava za rad , sredstava i opreme lične zaštite, električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mјere zaštite na radu, periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklime u radnim i pomoćnim prostorijama, koji podliježu obaveznim periodičnim pregledima Poslodavac će vršiti putem ovlaštene organizacije, najmanje jednom u tri godine, a izuzetno i prije isteka roka ukoliko dođe do izmjenjenih uslova uslijed :

- gradjevinske rekonstrukcije objekta,
- zamjene i rekonstrukcije postojećih,kao i postavljanja novih sredstava za rad,
- promjene lokacije sredstava za rad,
- izmjene tehnološkog procesa rada,
- udesa ili havarije u kojem slučaju se periodični pregled obavlja prije ponovnog puštanja u rad.

Poslodavac će osiguravati godišnje interne periodične pregledе sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima (npr. stanje u kome su ograde, ljestve, stepenice,

platformne, vozni park, općenito stanje radnih prostorija) formiranjem komisija koje će na kraju kalendarske godine izvršiti pregledе i sačiniti zapисnike o izvršenim pregledima.

Član 46.

Radne i pomoćne prostorije Poslodavca moraju biti uređene i opremljene tako da omogućavaju racionalno korištenje prostora, nesmetano kretanje radnika, prijenos stvari, odgovarajuće čuvanje materijala , robe i zaštitu zdravlja radnika.

Sve radne prostorije i manještaj radnih prostorija moraju odgovarati svojoj namjeni i zadovoljavati osnovne tehničke uslove u skladu sa važećim propisima.

Radne prostorije moraju zadovoljavati higijenske uslove, grijanje, ventilaciju, rasvjetu, nivoa buke u skladu sa važećim propisima.

U prostorijama sav materijal, alat, pribor mora biti smješten u odgovarajuće rafe sa obezbijeđenim sigurnim prolazima za sve radnike i korisnike usluga.

Član 47.

Veličina i broj radnih prostorija mora odgovarati broju radnika i vrsti poslova koje će se u njoj obavljati tako da na svakog radnika dolazi najmanje 10 m^3 vazdušnog prostora i 2 m^2 slobodne površine poda, ako su pri radu obezbijeđeni normalni mikroklimatski uslovi.

Član 48.

Pri radu sa električnom strujom obavezno mora biti obezbijeđena zaštita radnika od dodira i udara električne struje .

Sve električne instalacije u JP.“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići moraju biti izvedene prema važećim tehničkim propisima, električni razvodni ormari moraju biti zaključani.

Produžni električni kablovi moraju biti odgovarajućeg presjeka, ne smiju biti „štiklani“ i moraju se provoditi tako da ne ometaju normalno kretanje radnika.

Član 49.

Zabranjena je konzumacija duhana i duhanskih proizvoda u JP.“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići, osim na za to određenim mjestima, označenim natpisom „MESTO ZA PUŠENJE“.

Rukovodilac organizacione jedinice dužan je da obezbijedi mjesto za pušenje, gdje će biti obezbijedena odgovarajuća posuda sa vodom ili pijeskom za ubacivanje opuščaka i kresiva.

Zabranjena je upotreba alkohola i opojnih supstanci na radnom mjestu.

IX- SREDSTVA I OPREMA LIČNE/OSOBNE ZAŠTITE

Član 50.

Poslodavac je dužan osigurati radnicima sredstva i opremu lične/osobne zaštite.

Poslodavac je dužan naručiti i staviti u upotrebu sredstva i opremu lične/osobne zaštite samo ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu, odnosno ako je to potvrđio proizvođač ili uvoznik sredstava i opreme lične zaštite odgovarajućom ispravom kojom se dokazuje da

proizvodi odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravљa na radu, te dostavi upute za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u BiH.

Član 51.

Radnici imaju pravo i obavezu zaduživanja, korишtenja, čuvanja i urednog održavanja propisanih ličnih/osobnih zaštitnih sredstava za radno mjesto za koje zaključuju ugovor o radu danom stupanja na rad.

Nekorištenje ličnih/osobnih zaštitnih sredstava i opreme predstavlja povredu radne obaveze i sankcionisće se u skladu sa važećim aktima preduzeća.

Neposredni rukovodilac ne može rasporediti radnika na obavljanje poslova ako nije zadužio lična/osobna zaštitna sredstva i opremu.

Član 52.

Lična/osobna zaštitna sredstva se određuju za svako radno mjesto u skladu sa Aktom o procjeni rizika JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići prikazana su u formi tabelarnog prikaza ličnih/osobnih zaštitnih sredstava i opreme sa rokom trajanja koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Godišnji plan potrebnih ličnih/osobnih zaštitnih sredstava i opreme za svaku organizacionu jedinicu u skladu sa tabelarnim prikazom ličnih/osobnih zaštitnih sredstava i opreme sačinjavaju odgovorni magacinski radnik i radnik ovlašten za poslove zaštite na radu najkasnije 30.11. za narednu kalendarsku godinu.

Član 53.

Odgovorni magacinski radnik je dužan lična/osobna zaštitna sredstva i opremu nakon zaduženja uskladišti na način koji će ih u najvećoj mogućoj mjeri osigurati od eventualnog oštećenja, uništenja odnosno smanjenja njihove upotrebe vrijednosti.

Član 54.

Odgovorni magacinski radnik izdaje lična/osobna zaštitna sredstva i opremu radnicima na upotrebu u skladu sa odredbama ovog Pravilnika i tabelarnog pregleda ličnih/osobnih zaštitnih sredstava, vodeći računa o rokovima trajanja i vremenskim zaduženjima tih sredstava.

Radniku koji je privremeno spriječen za rad duže od 1 mjesec u toku kalendarske godine produžiće se rok trajanja zaduženog ličnog/osobnog zaštitnog sredstva i opreme za vremenski period koji je odsustvovao sa rada i nije koristio zadužena sredstva, osim ako je to sredstvo nekoristenjem izgubilo svoja zaštitna svojstva. U tom slučaju se postupa u skladu sa članom 58. ovog Pravilnika.

Neposredni rukovodilac je dužan da obavijesti ovlaštenog magacinskog radnika o privremenoj spriječenosti za rad radnika o kojima vodi evidenciju.

Član 55.

Odgovorni magacinski radnik o izdatim ličnim/osobnim zaštitnim sredstvima i opremi vodi evidenciju (karton LZS). U karton LZS se upisuju sljedeći podaci:

1. ime i prezime korisnika,
2. radna jedinica,
3. poslovi koje korisnik obavlja,
4. vrsta sredstava i opreme LZS,
5. datum izdavanja LZS korisniku,
6. potpis magacinskog radnika i potpis korisnika,

Primjerak izdatnici zaduženih ličnih/osobnih zaštitnih sredstava i opreme se dostavlja radniku ovlaštenom za poslove zaštite na radu na čuvanje uz ostalu dokumentaciju radnika vezanu za zaštitu na radu.

Član 56.

Ukoliko neposredni rukovodilac prije početka i u toku rada utvrdi da radnik ne koristi lična/osobna zaštitna sredstva dužan je da ga udalji sa posla i kao razlog udaljenja evidentira nekoristenje ličnih zaštitnih sredstava, te da mu taj dan evidentira kao isključenje s rada.

U slučaju da neposredni rukovodilac prije početka ili u toku rada utvrdi da je radnik pod dejstvom alkohola ili drugog opojnog sredstva ima pravo da ga udalji sa radnog mjesto, te da mu taj dan evidentira kao isključenje s rada.

Radnik je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti u slučajevima i na način utvrđen Pravilnikom o radu Poslodavca.

U slučajevima iz stav 1. i 2. ovog člana rukovodilac je dužan podnijeti prijavu za provođenje disciplinskog postupka protiv radnika u skladu sa važećim aktima Poslodavca.

Član 57.

Ako radnik namjerno ošteći, otudi ili izgubi lično/osobno zaštitno sredstvo i opremu odgovaraće za materijalnu štetu koju je time prouzrokovao preduzeću u skladu sa odredbama Pravilnika o radu preduzeća.

Član 58.

U slučaju da se lično/osobno zaštitno sredstvo ošteći prije utvrđenog roka trajanja, u tolikoj mjeri da nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, oštećenje će se utvrditi komisjski i na osnovu izvještaja komisije izdaće se radniku nova oprema i lična zaštitna sredstva.

Komisiju iz stava 1. ovog člana čini neposredni rukovodilac, radnik ovlašten za poslove zaštite na radu i povjerenik za zaštitu na radu.

Zapisnik komisije potpisuje i radnik koji je zadužio lično/osobno zaštitno sredstvo.

Radnik kojem se mora izdati nova oprema prije isteka utvrđenog roka trajanja, dužan je prvo razdužiti kod ovlaštenog magacinskog radnika prethodno zaduženu opremu, bez obzira u kakvom je stanju ista.

Radnik je dužan sva zadužena lična/osobna zaštitna sredstva i opremu po isteku utvrđenog roka trajanja, a prilikom zaduživanja novih sredstava, razdužiti kod ovlaštenog magacinskog radnika, bez obzira u kakvom je stanju ista.

Razdužena lična/osobna zaštitna sredstva i oprema iz prethodnog stava će se komisjski uništiti.

Član 59.

Lična/osobna zaštitna sredstva radnika koji pretrpi srednju ili težu povredu na radu će se komisjski pregledati radi utvrđivanja oštećenja i promjena na sredstvu koje bi mogle predstavljati opasnost za dalje korištenje istog.

Komisiju iz stava 1. ovog člana čini neposredni rukovodilac, radnik ovlašten za poslove zaštite na radu i povjerenik za zaštitu na radu.

Član 60.

Radnici su dužni odmah po saznanju prijaviti svaki nedostatak na sredstvu rada, opremi i instalacijama u radnim prostorijama koji bi mogao ugroziti njihovu sigurnost i sigurnost objekta neposrednom rukovodiocu ili ovlaštenom radniku za poslove zaštite na radu ili povjereniku za zaštitu na radu.

Član 61.

Rukovodilac organizacione jedinice je dužan odmah po saznanju o svakom nedostatku ili pojavi na sredstvima rada, opremi, instalacijama, objektu da obavijesti direktora i radnika ovlaštenog za poslove zaštite na radu i u saradnji sa direktorom i ovlaštenim radnikom za zaštitu na radu hino poduzme odgovarajuće mјere da se to sredstvo privremeno isključi iz upotrebe a uočeni nedostaci otklone kako se ne bi ugrozila sigurnost radnika.

Član 62.

Poslodavac je dužan isključiti iz upotrebe sredstva i opremu lične/osobne zaštite na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

X - PROVOĐENJE POSEBNIH MJERA ZAŠTITE

Član 63.

Posebne mјere zaštite od opasnosti i štetnosti koje se pojavljuju u procesu rada kod Poslodavca određuju se Aktom o procjeni rizika u JP "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidovići i obuhvateju:

- mјere zaštite od mehaničkih opasnosti
- mјere zaštite od električne struje
- mјere zaštite od buke i vibracija
- mјere zaštite od bioloških štetnosti
- mјere zaštite od nepovoljnih klimatskih uslova
- mјere sprečavanja nastanka požara i eksplozije
- mјere zaštite od drugih opasnosti i štetnosti koje se pojavljuju u procesu rada

Član 64.

Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama postaviti pisane upute za siguran rad, znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještenja u skladu sa posebnim propisima, a zavisno od mogućnosti na mjestima rada i pisane upute o uslovima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.

Član 65.

Radnicima i drugim licima je zabranjeno da ulaze u prostore na kojima je znak zabrane ulaza ili znak upozorenja na opasnost ako ne rade, odnosno obavljaju redovne poslove u tim prostorima.

Član 66.

Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.

Radnik iz stava 1. ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesto, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mesta.

U slučaju kada prijeti ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost, život i zdravlje, rukovodilac organizacione jedinice je dužan izdati upute i poduzeti mjere kako bi se omogućilo radnicima da prekinu sa radom i odmah napuste radno mjesto i predu na neko sigurno mjesto i ne može tražiti da nastave rad, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i šru okolinu.

Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice smislu propisa o radu.

Član 67.

Radnici, ako nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem koje su stekli osposobljavanjem za siguran rad, pisanim uputama i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uslovom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću.

Radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu u situacijama iz prethodnog stava.

XI - UPOTREBA OPASNHIH MATERIJA

Član 68.

Poslodavac može dati radnicima na upotrebu opasne materije samo pod uslovom da su opremljene dokumentom na jednom od službenih jezika BiH na kojima je proizvođač, odnosno dobavljač u skladu sa propisima naveo sve sigurnosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika pri radu sa tim materijama, te da su zadovoljene sve sigurnosne mjere koje se navode u tom dokumentu.

Član 69.

Ako Poslodavac nije u mogućnosti iste radne rezultate postići primjenom bezopasnim, manje opasnim, odnosno manje štetnim materijama ima obvezu da koncentracija opasnih materija na mjestima rada i u radnom okolišu bude što niža i ispod graničnih vrijednosti u skladu sa odgovarajućim propisima, te mora primjenjivati, u skladu sa procjenom rizika, pravila zaštite na radu slijedećim redoslijedom:

- koristiti zatvorene sisteme ako je to moguće prema vrsti poslova i stanju tehnike,
- odvoditi s mesta nastanka, odnosno izvan radnog okoliša opasne materije, čije oslobođanje ne može spriječiti, na način da pri odvođenju ne zagadjuje čovjekov okoliš,
- kada ne može odvoditi opasne materije s mesta nastanka ograničiti na najmanju moguću mjeru količinu opasnih materija, broj radnika izloženih djelovanju opasnih materija, vrijeme izlaganja radnika uticaju opasnih materija,
- osigurati da radnici pri radu s opasnim materijama koriste propisanu ličnu zaštitu ako se prethodnim pravilima ne može postići zadovoljavajuća sigurnost i zaštita zdravlja radnika.

XII - POVREDE NA RADU - EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE ONESREĆAMA I POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALnim BOLESTIMA

Član 70.

Povrede na radu su:

- a) svaka povreda radnika prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili hemijskim dejstvom ako je takva povreda uziročno vezana za vršenje posla na radnom mjestu,
- b) povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela,iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim iznenadnim promjenama fiziološkog stanja organizma ako je vezana za djelatnost radnog mjeseta,
- c) bolest radnika nastala kao posljedica nesretnog slučaja za vrijeme rada,
- d) povreda koju radnik doživi na redovnom putu od stana do radnog mjeseta i obratno,
- e) na putu narednom radi izvršenja službenih zadataka,
- f) na putu radi stupanja na rad na poslu koji mu je obezbijeden

Klasifikacija povreda na radu:

- a) Lakše / povrede koje ne dovode do dužeg odsustvovanja sa radnog mjeseta
- b) Teže/ povrede koje zahtijevaju liječenje i odsustvovanje s posla
- c) Smrtni slučajevi

Član 71.

Profesionalno oboljenje je bolest utvrđena u Listi profesionalnih bolesti i koja se dokazuje propisanim postupkom u ovlaštenim ustanovama medicine rada.

Član 72.

Svaku povredu na radu radnik je obavezan odmah da prijavi svom neposrednom rukovodiocu i radniku ovlaštenom za poslove zaštite na radu.

Neposredni rukovodilac odmah po saznanju za povredu radnika u saradnji sa radnikom ovlaštenim za poslove zaštite na radu dužan je sačiniti odgovarajući zapisnik i popuniti prijavu/izvještaj o nastaloj povredi na radu te poduzeti sve odgovarajuće mjere iz ove oblasti propisane važećim propisima.

Ako neposredni rukovodilac ne prijavi povredu na radu na način opisan u prethodnom stavu čini težu povredu radne obaveze u skladu sa odredbama Pravilnika o radu preduzeća.

Član 73.

Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnoj bolesti koja nastane na radnom mjestu, Poslodavac je dužan na odgovarajućem obrascu dostaviti radniku koji je pretrpio povredu,odnosno kod kojeg je nastala profesionalna bolest, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi kao i nadležnoj inspekciji rada, u roku od 7 dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka bolesti.

Član 74.

O svakom smrtnom slučaju, težoj povredi na radu, profesionalnoj bolesti i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje radnika na radu Poslodavac je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciiju.

Za svaku povredu na radu Poslodavac je dužan na uvidaj pozvati radnika ovlaštenog za poslove zaštite na radu, neposrednog rukovodioца i povjerenika za zaštitu na radu.

Član 75.

JP. "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidović je dužno voditi propisane evidencije o:

- a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom
- b) radnim mjestima s povećanim rizikom
- c) opasnim materijama koje se koriste pri radu
- d) obuci i provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu
- e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava na radu i opreme i sredstvima lične zaštite
- f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima ,smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima
- g) ljekarskim pregledima radnika

JP. "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidović je dužno dostaviti nadležnoj inspekciiji godišnji izvještaj , u zakonski određenim rokovima, o slučajevima povreda na radu, profesionalnim bolestima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, preduzetim mjerama za otklanjanje uzroka povreda i profesionalnih oboljenja, broju pokrenutih postupaka za utvrđivanje odgovornosti radi nepridržavanja mjera zaštite na radu.

XIII - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 76.

Poslodavac je obavezan omogućiti nadležnom inspekcijskom organu pregled radišta, prostorija i uređaja i dati mu na uvid službene materijale, opšte akte i drugu dokumentaciju kao i prisustvo lica koja će inspektoru dati potrebne informacije u cilju ustanovljavanja pravilnosti primjene propisa o zaštiti na radu.

O izvršenju rješenja za otklanjanje utvrđenih nedostataka , Poslodavac će pismenim putem izvestiti nadležni inspekcijski organ u roku od 8 dana od dana isteka roka za otklanjanje nedostatka.

XIV - OBAVJEŠTAVANJE PREDSTAVNIKA RADNIKA I SINDIKATA

Član 77.

Radnici kao svog predstavnika za savjetovanje i učestvovanje u poslovima koji se tiču sigurnosti i zaštite na radu biraju Povjerenika za zaštitu na radu.

Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo:

- a) dobiti informacije o uslovima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspekcijskih organa,
- b) zahtijevati od JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići da poduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanje izvora opasnosti,
- c) informirati radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
- d) zahtijevati inspekcijski pregled ako smatra da mјere koje je poduzeo poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uslove rada i iznijeti svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,
- e) prisustvovati inspekcijskim pregledima i /ili dostaviti svoja zapažanja u toku inspekcijskih pregleda

Poslodavac je dužan najmanje 2 puta godišnje povjereniku za zaštitu na radu dostaviti izvještaj o rizicima po sigurnost i zdravlje, mјerama koje su poduzete i koje će se poduzeti radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

XV - POSEBNA ZAŠTITA MALOLJETNIH LICA, ŽENA I ZAPOSLENIKA SA IZMIJENJENOM RADNOM SPOSOBNOŠĆU

Član 78.

Maloljetnici, žene i radnici sa izmijenjenom/smanjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijsko-invalidskom osiguranju zaposleni kod Poslodavca uživaju posebnu zaštitu na radu i u vezi sa radom u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Član 79.

Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijalima, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uslovima, odnosno na poslovima s teškim uslovima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik za njihovo fizičko i mentalno zdravlje.

Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.

Član 80.

Radnik sa promijenjenom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima, po malazu ovlaštenog stručnog organa za ocjenu radne sposobnosti, postoji opasnost smanjenja njegove preostale radne sposobnosti.

XVI - PRVA POMOĆ

Član 81.

Prvu pomoć radnicima u slučaju povrede, trovanja ili iznenadnog oboljenja za vrijeme rada pružaju radnici koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Poslodavac će odrediti radnike i obezbijediti im edukaciju i obučavanje u saradnji sa ovlaštenim zdravstvenim organizacijama, za svaku organizacionu jedinicu u zavisnosti od potreba tehničko-tehnološkog procesa rada, broja radnika, opasnostima i rizicima po zdravlje, koji će provoditi mјere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

Svi radnici Poslodavca u okviru osposobljavanja za siguran rad, moraju proći i teoretsku obuku za pružanje prve pomoći

Član 82.

Poslodavac je dužan obezbijediti za svaku organizacionu jedinicu (zgrade, privremena radijšta, velike pokretnе mašine) dovoljan broj ormarica sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći.

Ormaric mora biti bijele boje sa oznakom crvenog krsta na prednjoj strani i postavljen na vidljivom i lako pristupačnom mjestu.

Na ormaricu moraju biti označeni brojevi telefona hitne pomoći, vatrogasne službe, policije i stručnog osoblja za zaštitu na radu.

Ormaric za prvu pomoć sadrži:

1. Prvi zavoj-sterilni, 10 cm x 5 m, sa jednim jastučetom 12x10 cm – 2 komada
2. Sterilna gaza 1/2 m, 80 x 50 cm, pojedinačno pakovanje - 2 komada
3. Sterilna kompresa od gaze 10 x 10 cm, pojedinačno pakovanje- 5 komada
4. Adhezivni zavojni materijal 10 x 8 cm- 5 komada
5. Flaster 2,5 cm x 5 m, na kalemu – 1 komad
6. Trougla matrama 100 x 100 x 140 cm, pamučna- 2 komada
7. Igla sigurnica-6 komada
8. Makaze zakriviljene sa zaobljenim vrhom-1 komad
9. Izotermalni prekrivač za jednokratnu upotrebu – 1 komad
10. Zaštitno sredstvo za davanje vještačkog disanja za jednokratnu upotrebu-1 komad
11. PVC kesa-manja, 20 x 30 cm – 1 komad
12. PVC kesa -veća, 40 x 60 cm – 1 komad

Član 83.

Poslodavac je dužan obezbijediti dovoljan broj sredstava za prenos povrijeđenih lica do vozila ili zdravstvene ustanove za svaku organizacionu jedinicu koja ima udaljena radijšta i nepogodne terene za slučaj kada služba hitne pomoći ne može doći na mjesto povrede.

XVII- ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Na osnovu odredbi Akta o procjeni rizika i izmjena akta o procjeni rizika obavezno se vrši usklajivanje ovog Pravilnika i njegovih sastavnih dijelova u roku od 30 dana od dana donošenja Akta o procjeni rizika.

Član 85.

Sastavni dio ovog pravilnika čini lista radnih mјesta sa povećanim rizikom i posebnim uslovima za njihovo obavljanje, pisane upute za rad na radnim mjestima i tabelarni pregled ličnih zaštitnih sredstava i opreme u JP“ŠPD ZDK“d.o.o. Zavidovići.

Član 86.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči JP „SPD ZDK“d.o.o. Zavidovići.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi pravilnik o zaštiti na radu broj: PNO-III-15/04 od 11.09.2004. godine.

PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA
Idris Smailhodžić

Idris Smailhodžić, dipl.pravnik

Broj:02-6-177-V/21

Zavidovići, 28.12.2021.godine